

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ОДНОСОТ МЕЃУ НАЗИВОТ И ПОИМОТ ВО
ТЕРМИНОЛОГИЈАТА (ВРЗ ПРИМЕРИ ОД ПРАВНАТА ТЕРМИНОЛОГИЈА НА
ФРАНЦУСКИ И НА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК)“
ОД ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР Д-Р СВЕТЛАНА ЈАКИМОВСКА,
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, како и Одлуката бр.1902-212/23 од 238. редовна седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на ден 10.12.2021 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р **Звонко Никодиновски**, Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“;
- д-р **Ана Никодиновска-Крстевска**, Правен факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

за изготвување на извештај, рецензија на приложениот ракопис **„ОДНОСОТ МЕЃУ НАЗИВОТ И ПОИМОТ ВО ТЕРМИНОЛОГИЈАТА (врз примери од правната терминологија на француски и на македонски јазик)“** од вонреден проф. д-р **Светлана Јакимовска**, наменет за студентите на прв циклус студии на Филолошки факултет на Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Ракописот со наслов *Односот меѓу називот и поимот во терминологијата (врз примери од правната терминологија на француски и на македонски јазик)* од авторката Светлана Јакимовска е предвиден како учебно помагало за предметот Терминологија, кој се слуша во седмиот семестар од прв циклус на студии на Филолошкиот факултет во Штип. За овој предмет предвиден е 2+1+1 број на часови односно 4 ЕКТС кредити. Ракописот соодветствува со наставната програма и преку него студентите ќе бидат во можност да се стекнат со основни теориски познавања од оваа современа лингвистичка гранка. Исто така, ракописот ги воведува студентите и во практични вештини на терминологијата, односно терминографската работа.

Податоци за обемот на ракописот: *Ракописот Односот меѓу називот и поимот во терминологијата (врз примери од правната терминологија на француски и на македонски јазик)* се состои од 215 страници компјутерски набран текст со новинарски проред. Трудот е структуриран на следниот начин: СОДРЖИНА, ВОВЕД (1-3 стр.), ПРВА ГЛАВА: Терминологијата како наука (3-30 стр.), ВТОРА ГЛАВА: Правото, правниот систем и правната терминологија (30-57 стр.), ТРЕТА ГЛАВА: Анализа на односите меѓу називот и поимот во правната терминологија на француски и на македонски јазик (57-107 стр.), ЧЕТВРТА ГЛАВА: Терминолошка анализа врз пример: Конвенција за заштита на човековите права и основните слободи (на француски и на македонски јазик) (107-130 стр.), ЗАКЛУЧОК (130-133 стр.), ГЛОСАР НА ПОВАЖНИ ПОИМИ ОД ТЕРМИНОЛОГИЈАТА (133-138 стр.), БИБЛИОГРАФИЈА (138-143 стр.), САЈТОГРАФИЈА (143-146), АНЕКСИ: 1. АНОТИРАНА ПРАВНА САЈТОГРАФИЈА (146-153 стр.) и 2. ПАРАЛЕЛЕН ТЕКСТ НА КОНВЕНЦИЈАТА ЗА ЗАШТИТА НА ЧОВЕКОВИТЕ ПРАВА И ОСНОВНИТЕ СЛОБОДИ на француски и на македонски јазик (153-215 стр.).

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Ракописот е резултат на опсежно истражување на домашната и на меѓународната стручна и научна литература. Теориските поставки се дополнети и илустрирани со практични истражувања и анализи. Бидејќи

станува збор за научна гранка која е во развој, делата кои ја проучуваат терминологијата на меѓународен план стануваат сè побројни, но нивниот број е ограничен во македонското научно милје. Во таа смисла, ракописот претставува значаен воведник во оваа област, а тој може да биде предмет на интерес, не само на студентите на Филолошкиот факултет, туку и на стручните лица кои се занимаваат со правото, на преведувачите итн. Ракописот се одликува со лесен, разбирлив и едноставен јазик.

Краток опис на содржината: Во *ВОВЕДОТ* авторката ги изложува основните поставки во врска со истражувањето. Откако наведува дека „истражувањата и научните трудови од областа на терминологијата се застапени во мал или недоволен број во рамките на македонската научна мисла, а уште помал е бројот на дела кои се зафаќаат со проблемите на македонската и на француската терминологија“, Светлана Јакимовска ја наведува и основната цел во изработката на ова дело: „предмет на наш интерес беше да се проучи какви односи се воспоставуваат меѓу називот и поимот, па дури и меѓу самите поими за да увидиме дали и во колкава мера е остварлива тенденцијата кон еднозначност на правната терминологија“ (стр. 1).

Во *ПРВАТА ГЛАВА* Јакимовска најпрвин се задржува на зачетоците и на развојот на терминологијата како наука. Откако констатира дека вистинската термилошка дејност во пошироки рамки започнува меѓу двете светски војни со објавувањето на Меѓународниот електротехнички вокабулар во 1938 г. од страна на Меѓународната комисија за електротехника, авторката нагласува дека за татко на модерната терминологија се смета Австриецот Вистер (Wüster). Формирањето на Меѓународната организација за стандардизација (*ISO – International Organization for standardization*) во 1947 г. означува почеток на многу значајна етапа во развојот на новата дисциплина. Меѓу најзначајните фактори кои одиграле/играат голема улога во развојот на терминологијата, авторката ги наведува: наглиот развој на науката и техниката кој доведе до создавање на нови полиња на истражување; развојот на медиумите кој овозможи ширење на голем број технички зборови и изрази кај говорителите на еден јазик; меѓународната соработка во рамките на ООН и нејзините специјализирани агенции, но исто така и во рамките на Европската Унија и нејзините институции; развојот на меѓународната трговија кој е проследен со некои сосема нови појави како што се создавањето на заедничкиот европски пазар и некои други светски пазари; интервенцијата на некои држави и влади на јазичен план која доведе до создавање на бројни официјални организми кои го промовираат развојот на термилошката стандардизација.

Откако ќе ја дефинира термилошката наука како наука која ги „проучува термилошките аспекти на термилошката работа, термилошките ресурси кои произлегуваат од неа и термилошките податоци“ (според ISO 1087:2019), Јакимовска нагласува дека термилошката работа се состои во систематизација и претставување на поимите, како и презентација на различните термилогии според востановени методи и принципи (стр. 8). Како краен и практичен продукт на термилошката работа претставува термилошкиот речник за одредена област. А тоа е задача на термилографот кој ги регистрира, обработува и презентира податоците добиени со термилошките истражувања.

Во продолжение од првата глава, авторката ја разгледува положбата на термилогијата, како интердисциплинарна наука, во однос на лингвистиката, на когнитивните науки, на комуникацијата, на информатиката и на документаристиката.

Во последните три поглавја од првата глава Јакимовска ги разгледува, накратко, состојбите со термилошката дејност во франкофонските земји, во Република Македонија, и во меѓународни рамки.

Така, за Франција е значајна грижата што државата ја негува во однос на новите термини кои се појавуваат во францускиот јазик, а кои во последните децении се под силно влијание од англискиот јазик. Термилошката дејност во Франција е главно поделена меѓу повеќе тела кои работат во меѓусебна координација: Француската академија, Генералната делегација за француски јазик и за јазиците на Франција и Комисијата за збогатување на францускиот јазик.

Канада и Квебек како мултијазични и мултикултурни средини се едни од најактивните учесници во развојот на терминологијата. Канцеларијата за француски јазик при владата на Квебек се занимава со заштита и промоција на францускиот јазик. Таа го има подготвено Големиот термилошки речник (*GDI - Grand dictionnaire terminologique*) кој може слободно да се консултира на интернет.

И во Белгија постои високоразвиена мрежа на термилошки активности. Така, Дирекцијата за француски јазик во рамките на Министерство на француската заедница во Белгија ги координира активностите на јавните или приватни органи кои го промовираат францускиот јазик. На нивната веб-страница е достапна термилошката банка BelTerme.

На национално ниво Швајцарија располага со термилошки оддел во рамките на Федералниот совет чија задача е да ѝ овозможи на федералната администрација употреба на актуелна и адаптирана терминологија. Овој оддел ја изработил банката на термилошки податоци TERMDAT.

Термилологијата во Република Македонија, од аспект на францускиот јазик, е предмет на разгледување во петтото поглавје од првата глава. Јакимовска ги има опфатено главните трудови од областа на термилологијата и посебно на француско-македонската термилологија во Македонија: од почетниот труд на Шапкарев за народната медицина и нејзината номенклатура, преку 110-те броја на Билтенот на Одборот за наука и стручна термилологија при МАНУ (од 2001-2005 г.), како и разните француско-македонски термилошки речници, па сè до теориските трудови за медицинската термилологија (еден магистерски и еден докторски труд).

Во краткото поглавје посветено на меѓународната термилошка соработка, авторката ја споменува работата на *INFOTERM (International Information Centre for Terminology)* кој е формиран во 1971 г. по иницијатива на Унеско. Најважна е секако повеќејазичната термилошка база на податоци *EURODICAUTOM* која денес е преименувана во *IATE (Interactive Terminology for Europe)*.

ВТОРАТА ГЛАВА е посветена на правото, правниот систем и правната термилологија. Откако го дефинира правото како „систем на норми создаден во посебни постапки, кои уредуваат специфични општествени односи и се насочени кон остварување праведност и други вредности“, Јакимовска ги наведува главните правни гранки: уставното право, управното право, судското право, казненото право, граѓанското право, личното и семејното право, трговското право, трудовото право и меѓународното право (јавно и приватно). Правото и правосудството во Франција, во Европската Унија и во Македонија имаат доста допирни точки, но и одреден број на различности. Во принцип, во Франција, постојат некои посебни судови кои ги нема во Македонија (на пр. *Le Tribunal d'instance, Le Conseil des prud'hommes, les tribunaux de commerce, les juges aux affaires matrimoniales* и др.).

На проблемите на разграничување на стручниот наспрема општиот јазик авторката им посветува 15-тина страници од трудот. Цитирајќи ги мислењата на разни автори за оваа проблематика (Кочурек, Кабре, Рондо, Хофман, Лера и др.), Јакимовска тргнува од дефиницијата на Варантола кој вели дека „стручните јазици се полуавтономни, сложени семиотички системи, засновани на општиот јазик од кој се изведени, додека нивната употреба претпоставува специфично образование и комуникација која е ограничена на специјалисти од ист или од сродни домени“. Особините на стручните јазици можат да се разгледуваат на две оски: 1. вертикална, која се однесува на предметот и на 2. хоризонтална, која се однесува на стилот. Во однос на предметот, стручните јазици формираат континуум на различните домени и сите заедно го претставуваат стручниот јазик воопшто. Во однос на стилските нивоа, според Рондо, стручната комуникација може да се подели на општа и на стручна, наодделни научно-технички стилови. Општиот научно-технички стил на текстуален план се карактеризира со концизност, прецизност и деперсонализација, додека на лексички план во овој јазик доминира именската група.

Стручниот јазик на правото се карактеризира, како што наведува Јакимовска, со следните особини. Со оглед на тоа што правните текстови се подготвени од претставниците на народот и тие се за народот, препорачливо е да бидат разбирливи за самиот тој народ. Што ќе рече дека во нив треба да се употребуваат што е можно повеќе термини од

општиот јазик кои на полето на правото не се здобиваат со нови, специфични значења. Текстовите мора да бидат прецизни за да не предизвикаат различни интерпретации или злоупотреби при судската постапка. Со оглед на тоа што секој збор во тие текстови е важен, не смее да се дозволи тие да се одликуваат со преопширен или развлечен стил. Имајќи предвид дека правниот текст се обраќа на разумот, а не на чувствата, тој треба да биде емотивно неутрален, ослободен од фигуративни изрази, метафори и други елементи кои произведуваат стилски ефект. Во правниот текст, напоредно со именската група ја среќаваме и глаголската група. Лексиката треба да биде што е можно повеќе прецизна и монореферентна. Во стручниот јазик на правото се користат одреден број на скратеници и на латински изрази.

Во однос на карактеристиките на правната терминологија на француски и на македонски јазик, авторката го наведува следното:

- во француската правна терминологија постојат одредени термини кои немаат еквиваленти во македонскиот јазик затоа што се засноваат на различни реалности (на пр. изразот *conseil de prud'hommes*). Францускиот јазик опслужува повеќе различни државни и правни системи. Така во Франција терминот *Garde des sceaux* соодветствува на белгискиот термин *Ministre de la Justice*. Друг пример е терминот *société anonyme* којима различно правно значење во француското и во квебекското право. Понатаму, во белгискиот правен систем постои институцијата *Conseil de communauté* која е отсутна од францускиот правен систем. Од јазична гледна точка, во француската правна терминологија преовладува употребата на сегашното време кај глаголот, ретко и на идното време или пак на глаголот *devoir*. Пасивната форма на глаголот е доста присутна особено кога објектот е поважен од субјектот. Покрај тоа се среќава и употребата на неличните изрази воведени со заменката *il*. Широка употреба имаат и формите на сегашниот партицип (на пр. *l'adoptant*) и на минатиот партицип (на пр. *le condamné*) во францускиот јазик со кои се избегнува употребата на релативната реченица, а со тоа се постигнува и поголема концизност во изразот.
- во македонската терминологија постојат исто така одредени термини кои немаат еквиваленти во францускиот јазик затоа што се засноваат на различни реалности (на пр. термините од типот основен суд, уставен суд и сл.). Честа е употребата на глаголската форма во сегашно време, додека идното време се употребува многу поретко. Повратните форми на глаголите се употребуваат често кога нема вршител на дејство или кога тој се подразбира. Со тоа се одбегнува употребата на неопределените лични заменки кои се сепак присутни во правните текстови. И кратенките се дел од македонската правна терминологија, додека латинските термини се вистинска реткост.

ТРЕТАТА ГЛАВА е најголемата глава во трудот и таа ги обработува односите меѓу називот и поимот во правната терминологија на францускиот и на македонскиот јазик. Откако ќе ги наведе основните поставки на Фердинанд де Сосир и Бернар Потје за јазичниот знак, Јакимовска ги предочува основните карактеристики на термините со кои тие се изделуваат во однос на обичните јазични знаци. Термините се јазични единици составени од форма и содржина и тие се дел од системот на еден јазик. Термините како значенски единици воспоставуваат потесни врски со термини од истата дисциплина отколку со термини од друга дисциплина. Кај термините поимот (означеното) има извесна предност пред називот (ознаката). Во терминологијата основно прашање што се поставува е дали поимот е јасно определен, а не што означува одредена јазична форма, како што е тоа во лингвистиката. За разлика од семазиолошкиот пристап кој тргнува од формата и го бара значењето и кој е карактеристичен за лингвистиката, во терминологијата, според Вистер, преовладува ономазиолошкиот пристап кој тргнува од значењето кон формата. Терминот не може да се дефинира изолиран од доменот на активност, дисциплината или науката на која ѝ припаѓа. Третата карактеристика се однесува на начините на неговото формирање. Тој може да биде создаден: преку специјализација на еден збор од општиот јазик, од одреден корен од античките јазици или според одредени елементи на современите јазици или со помош на синтагматски и перифрастични форми. Во теориски поглед во терминологијата

важи правилото дека за еден определен поим постои само една ознака и дека се настојува да се избегнува повеќезначноста и синонимијата. Најзначајната особеност на термините во однос на општата лексика не е ниту во формалниот ниту во семантичкиот аспект. Таа се состои во нивниот комуникативен аспект односно во нивната функционална употреба: со оглед на тоа што термините означуваат концепти кои припаѓаат на определени дисциплини или домени на активност, тие специфични јазични знаци стануваат термини токму поради фактот што се употребуваат во одреден стручен домен.

Што се однесува до особеностите на термините, Јакимовска наведува дека одредени упатства може да се најдат веќе во првиот број на Билтенот за стручна и научна терминологија на МАНУ од далечната 1971 г. Таму се наведува дека термините треба да бидат еднозначни, точни, кратки, производни, систематични и актуелни.

Поимот, како дел од терминот, во терминологијата се дефинира на следниот начин: концептите се ментални конструкции кои служат за класирање на поединечните предмети од надворешниот или од внатрешниот свет со помош на одредена поголема или помала апстракција (ISO 704:1987) (стр.62). Концептите се засновани врз карактеристики кои дефинираат класа, а не поединечни предмети. Концептот претставува ментална конструкција која го претставува референтот. Концептот на психолошки план постои независно од терминот и му претходи на именувањето за разлика од означеното кое е неразделно врзано за ознаката. Апстрахирањето и генерализирањето се психолошки операции со кои се создаваат концептите, додека пак интензијата и екстензијата се логичкиот аспект на веќе оформениот концепт. На интензивната (вертикална) оска се разгледуваат сите оние карактеристики кои формираат еден концепт одејќи од општото кон специфичното. На екстензивната (хоризонтална) оска се набројуваат сите односи кои може да ги воспостави концептот, односно сите објекти на кои тој се однесува. Концептите најчесто се распоредуваат во систем, според карактеристиките на интензивната оска, и притоа се забележуваат два вида односи: надреденост и подреденост. На пр. концептот ДЕМОКРАТИЈА е надреден во однос на концептите НЕПОСРЕДНА и ПОСРЕДНА ДЕМОКРАТИЈА. Карактеристиките според кои се дефинираат концептите се делат на суштински и несуштински. Суштински се оние кои се неопходни за дефинирање на некој поим и обратно. Во рамките на суштинските карактеристики се издвојуваат дистинктивните кои овозможуваат да се разграничи еден определен концепт од друг. Одредени концепти претставуваат универзални концепти (на пр. ВОДА, НЕБО, СОНЦЕ) додека постојат и идеолошки мотивирани концепти кои се сфаќаат различно во разни средини (на пр. СОЦИЈАЛИЗАМ). Концептите од стручните домени се претставени во речниците преку дефиниција или преку илустрација, додека за правната терминологија е многу ретко иконичното претставување. Дефинициите може да бидат лингвистички (предмет на дефиницијата е јазичниот знак), онтолошки (предмет е реалноста) и термилошки (предмет е концептот во системот на поими од определен домен). Термилошката дефиниција е пред сè дескриптивна, таа го опишува поимот во однос на соодветниот стручен домен, а не во однос на јазичниот систем. Семантички блиските термини кои се манифестираат во соодветен стручен домен сочинуваат концептуално поле. Во рамките на едно концептуално поле концептите можат да воспостават два типа односи: логички и онтолошки. Логичките односи се засноваат врз сличноста меѓу концептите односно врз заедничките карактеристики што ги споделуваат. И логичките односи можат да бидат од два типа. Првиот однос се карактеризира со тоа што еден концепт е поопшт за разлика од друг (односот род-вид). Тоа се односите на хиперонимија и хипонимија или односи на надреденост и подреденост. Вториот однос се воспоставува меѓу два специфични поими кои се дел од општиот поим. Тоа е односот на логичка приреденост или изонимија. Изонимите меѓу себе може да воспостават односи на синонимија или антонимија. Онтолошките односи се засноваат врз ситуациската блискост на елементите во стварноста. И тука постојат два вида односи. Првиот тип односи се оние кои постојат меѓу целината и нејзините делови (холоними) или меѓу деловите и целината (мероними). Вториот тип односи се засновани врз последователност на настаните во времето (односи на причина и последица).

Во правната терминологија постојат, како и во општиот јазик, односи меѓу називот и поимот или меѓу самите поими кои можат или да ја помогнат или да ја одмогнат комуникацијата меѓу субјектите на една заедница. Јакимовска се задржува посебно на четири вида односи кои се јавуваат и во правната терминологија: антонимија, синонимија, полисемија и хомонимија. Антонимијата како лексички феномен ја одразува реалноста, се збогатува непосредно со промените кои настануваат во референтната стварност. Нови антонимиски односи се јавуваат особено под влијание на политички или историски фактори. Антонимите се од огромно значење за терминографската работа, бидејќи нивната анализа придонесува да се структурираат називите на концептите во еден јазик, но и да се поврзат со соодветните називи од другиот јазик. Синонимијата се јавува на ниво на лексеми, на ниво на зборообразувачки елементи и на ниво на реченица или на исказ. Синонимите може да се разграничат во географски, временски, професионални, конкурентни, дијастратски, дијафазни. Во принцип синонимиските единици ја попречуваат еднозначноста на термините и терминолошката унификација се труди да го намали бројот на ваквите форми. Во односна полисемијата авторката забележува дека метафоризацијата во терминологијата има позитивни и негативни страни. Преку неа терминот станува посликовит и пожив, но од друга страна таа може да воведи и повеќебезначност поради недостиг на систематичност или објективни показатели. За разлика од метафората, метонимијата е многу поретко застапена во терминологијата. Она по што се разликува француската правна терминологија во однос на македонската е полисемијата која се должи на географскиот фактор односно на значително поголемата распространетост на францускиот јазик во однос на македонскиот. Ако полисемијата се смета за една од основните карактеристики на јазикот, состојба која соодветствува на неговата структура, дотогаш хомонимијата се смета за грешка, за аномалија во функционирањето на еден јазик. Хомонимијата е позастапена во терминологијата отколку во општата лексика. И покрај малата можност хомонимијата да доведе до забуна во комуникацијата, сепак јазикот пристапува кон одредени терапевтски средства за да се отстрани таквата можност, а тие средства се модификацијата и замената. Во однос на зачестеноста на хомонимијата, таа е значително позастапена во францускиот јазик поради едноставноста на францускиот слог како и големиот број моносилабични лексеми, што не случај со македонскиот јазик каде што слогот може да доживее најразлични варијации, а и не е толку голем бројот на еднослоговни лексеми.

ЧЕТВРТАТА ГЛАВА претставува терминолошка анализа врз пример. Се работи за споредбена анализа на македонската и на француската верзија на Конвенцијата за заштита на човековите права и основните слободи која е изготвена во 1953 г. и била надополнета со бројни протоколи во подоцнежните години. При споредбата авторката дошла до следните резултати: во француската верзија незамисливо присуството на изрази или структури кои се косат со нормите на францускиот јазик, а кои се сретнуваат во македонската верзија. Употребата на пасивните конструкции е многу почеста во француската во однос на македонската верзија. Формите на сегашно и идно време се застапени во двете верзии, додека во француската имаме уште и употреба на можниот и на сојузниот начин. Стегнатиот израз и во двата јазика се постигнува со употреба на партиципните форми: во француската верзија тоа се формите на сегашниот и на минатиот партицип, додека во македонската верзија се работи за формите на глаголскиот прилог, глаголските придавки или именки. Во однос на термините, полисемијата е застапена со стотина примери во македонскиот и со двојно повеќе термини во францускиот корпус. Во македонската верзија сретнуваме примери и на метонимиска и на метафорична транспозиција, додека во француската верзија присутни се само примери на метафорична транспозиција. Во францускиот корпус хомонимијата е застапена со 40 термини, додека во македонскиот се сретнуваат дваесетина хомонимни термини. И во двата јазика се среќава еднаков број на синонимиски парови. Разликите се во однос на типот на синоними: во македонскиот тоа се парови на латински и на македонски термин, додека во францускиот, тоа се парови од истиот јазик. Во однос на антонимиските парови има совпаѓање во нивниот број кој изнесува околу триесетина во секој корпус. Најчеста е комплементарната антонимија, додека двојната антонимија е многу ретка.

ЗАКЛУЧОКОТ ги содржи резултатите до кои дошла авторката во своето истражување и тие можат да се резимираат на следното: и македонскиот и францускиот јазик на правото се полисемични со поголема застапеност на полисемијата во францускиот јазик. Иако во правниот јазик се сретнуваат синонимијата и хомонимијата, многу ретко може да се зборува за извесни нарушувања во комуникацијата. Меѓу бројните средства за избегнување на недоразбирањето најважен фактор е контекстот.

Во ГЛОСАРОТ се приложени околу 40-тина клучни термини кои се обработени во трудот.

БИБЛИОГРАФИЈАТА содржи 81 единица со кои се служела кандидатката во подготовката на трудот.

САЈТОГРАФИЈАТА содржи 55 линкови до сајтови од интерес за темата.

АНЕКСИТЕ содржат најпрвин аотирана правна сајтографија во која се наведени со аотација 36 сајтови од областа на македонското, француското и франкофонското право, како и европското право, но и од областа на правната лингвистика и терминологијата воопшто.

Како последен прилог на трудот се наведени текстовите на двете верзии на конвенцијата: Конвенција за заштита на човековите права и основните слободи и *La Convention de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales*.

ЗАКЛУЧОК

Искористувајќи ги умешно резултатите од проучувањата на врвни стручњаци од областа на терминологијата, кандидатката Светлана Јакимовска напишала труд кој е еден од ретките од таков вид во земјата.

Имајќи го предвид гореизнесеното, сметаме дека учебникот „ОДНОСОТ МЕЃУ НАЗИВОТ И ПОИМОТ ВО ТЕРМИНОЛОГИЈАТА (врз примери од правната терминологија на француски и македонски јазик)“ претставува придонес во проучување на терминологијата воопшто и на правната терминологија во францускиот и во македонскиот јазик посебно. Слободни сме на **Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип да му предложиме да го прифати овој ракопис и да го одобри неговото печатење во форма на електронски учебник.**

Рецензенти

Проф. д-р Звонко Никодиновски, с.р.

Проф. д-р Ана Никодиновска-Крстевска, с.р.